

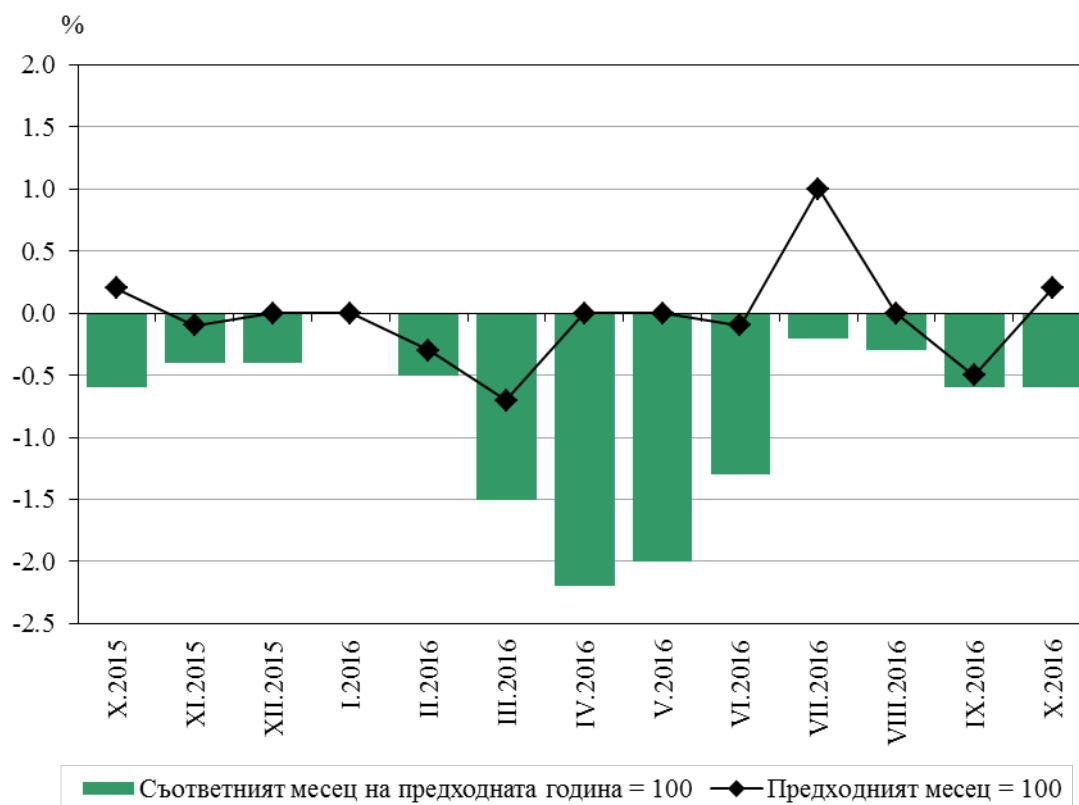
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2016 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 100.2%, т.е. месечната инфлация е 0.2%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0.4%, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 0.6% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 0.8%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През октомври 2016 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 0.3%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.3%;
- облекло и обувки - увеличение с 5.3%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.2%;

- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.4%;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - намаление с 0.5%;
- съобщения - увеличение с 0.2%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.8%;
- образование - увеличение с 1.8%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.2%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.1%.

През октомври 2016 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 1.8%, месо от едър рогат добитък - с 0.8%, свинско месо - с 2.2%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 0.9 и 0.3%, мляно месо (кайма) - с 1.8%, кашкавал - с 1.3%, млечни масла - с 3.7%, грозде - с 14.6%, домати - с 2.9%, пипер - с 1.8%, зрял чесън - с 2.8%, зрял боб - с 0.3%, леща - с 0.1%, захар - с 1.7%, оцет - с 1.3%, сол - с 0.9%, пресни и сушени зеленчукови подправки - съответно с 0.9 и 0.3%, минерална вода - с 0.1%, плодови сокове - с 0.3%, бира - с 1.2%, и други.

През октомври 2016 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно - с 0.1%, хляб „Добруджа“ - с 0.6%, макаронени изделия - с 0.6%, месо от домашни птици - с 0.2%, пресни и кисели млека - съответно с 1.0 и 0.5%, сирене - с 0.7%, яйца - с 0.3%, маргарин - с 2.7%, ябълки - с 4.1%, цитрусови и южни плодове - с 10.2%, краставици - с 3.8%, зеле - със 17.3%, зрял лук - с 3.3%, моркови - с 2.8%, картофи - с 3.2%, олио - с 0.5%, безалкохолни напитки - с 1.8%, ракия - с 0.3%, и други.

През октомври 2016 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цигари - с 0.2%, облекло и обувки - съответно с 4.4 и 7.3%, централно газоснабдяване - с 1.2%, газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 1.7 и 1.2%, дърва за отопление - с 0.8%, мебели - с 0.5%, хладилници - с 0.7%, климатични инсталации - с 2.4%, прахове за пране - с 2.1%, дизелово гориво - с 0.6%, автомобилен бензин А95Н - с 0.8%, автомобилен бензин А98Н - с 0.5%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 3.5%, услуги, свързани с висшето образование - с 2.8%, продукти за лична хигиена и козметични продукти - с по 0.7%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: материали за ремонт и поддържане на жилище - с 0.3%, готварски печки - с 1.2%, прахосмукачки - с 0.5%, препарати за почистване на съдове - с 0.6%, метан за ЛТС - с 0.6%, моторни и смазочни масла - с 0.1%, пътнически въздушен транспорт - с 23.5%, услуги по краткосрочно настаняване - с 3.2%, мобилни телефонни апарати - с 1.5%, градинарство - с 2.0%, кина и театри - с 0.4%, и други.

През октомври 2016 г. цените на лекарствените продукти и на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец, а цените на лекарските услуги са се увеличили с 0.1%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 99.9%, т.е. месечната инфлация е минус 0.1%. Основна причина за намалението на общия ХИПЦ, който измерва изменението на цените на стоките и услугите, използвани от всички домакинства на територията на страната (включително и чуждестранните), е намалението на цените в групите „Хранителни продукти и безалкохолни напитки”, „Транспорт” и „Ресторанти и хотели”. Различният обхват на ИПЦ и ХИПЦ и съответно различната структура на потреблението са причина за различните стойности на двата индекса.

Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1.1%, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 1.0% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 1.4%.

Според ХИПЦ през октомври 2016 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с 0.3%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.3%;
- облекло и обувки - увеличение с 4.6%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.3%;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - намаление с 1.7%;
- съобщения - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.7%;
- образование - увеличение с 2.0%;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.8%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.1%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 100.1%, а от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е 100.3% (табл. 3 от приложението).

През октомври 2016 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - намаление с 0.1%;
- нехранителни стоки - увеличение с 0.7%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за октомври 2016 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2015	X.2016		
		предходният месец = 100	декември 2015 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.2	99.6	99.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.842	99.7	100.4	99.7
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.259	100.3	102.5	102.6
03 Облекло и обувки	4.305	105.3	98.6	98.3
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	17.350	100.2	100.1	100.2
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	4.517	100.4	98.4	98.3
06 Здравеопазване	6.579	100.0	99.9	100.1
07 Транспорт	8.961	99.5	97.8	97.2
08 Съобщения	5.274	100.2	96.3	95.6
09 Развлечения и култура	5.285	100.8	96.9	99.3
10 Образование	0.634	101.8	103.4	103.4
11 Ресторанти и хотели	5.382	99.8	100.2	100.9
12 Разнообразни стоки и услуги	4.612	100.1	98.5	98.5
Хранителни стоки	33.250	99.8	100.4	99.7
Нехранителни стоки	33.186	101.0	99.6	99.4
Обществено хранене	4.833	100.2	101.3	101.6
Услуги	28.732	99.9	98.3	98.8

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за октомври 2016 година

Потребителски групи	Тегла 2014	X.2016			
		2015 = 100	предходният месец = 100	декември 2015 = 100	съответният месец от предходната година = 100
		%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	98.46	99.9	98.9	99.0
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	209.799	100.01	99.7	100.6	100.1
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	78.922	102.42	100.3	102.0	102.1
03 Облекло и обувки	37.124	101.31	104.6	99.1	98.7
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	103.166	99.29	100.1	99.9	99.7
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	77.477	99.00	100.3	99.0	98.9
06 Здравеопазване	58.442	99.93	100.0	99.9	100.2
07 Транспорт	159.516	93.39	98.3	95.9	96.1
08 Съобщения	64.338	95.19	100.1	96.0	95.3
09 Развлечения и култура	65.636	97.55	100.7	97.2	98.7
10 Образование	9.090	104.66	102.0	103.4	103.4
11 Ресторанти и хотели	80.952	99.45	99.2	98.3	100.2
12 Разнообразни стоки и услуги	55.538	99.02	100.1	98.4	98.5

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за октомври 2016 година**

Потребителски групи	Тегла 2015	(Проценти)
		Х.2016 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	52.986	99.9
Облекло и обувки	3.664	104.1
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	26.594	100.2
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.309	100.7
Здравеопазване	7.832	99.9
Транспорт	1.422	100.0
Съобщения	0.659	100.0
Развлечения и култура	0.693	100.1
Разнообразни стоки и услуги	3.841	99.3
Хранителни стоки	52.986	99.9
Нехранителни стоки	24.728	100.7
Услуги	22.285	100.0